

SĀKT DZĪVI NO BALTAS LAPAS. VIENAS UKRAINIETES STĀSTS

Ir pagājis gads kopš Krievijas iebrukuma Ukrainā. Tas mainījis neskaitāmas ukraiņu dzīves – viņiem nācās pamest mājas un doties bēgļu gaitās pretī nezināmajam. Šobrīd Latvijā dzīvo vairāki desmiti tūkstoši Ukrainas bēgļu, starp kuriem ir arī nedzirdīgie. Šis ir Darinas Palamarčukas stāsts, kura pēc kara sākuma ar bērniem devās uz Latviju pie vīra.

Turpinājums 6. lpp.

NESTRĀDĀTU PROFESIJĀ, KURA MANI NEAIZRAUJ

Zane Bondare 7. janvārī kultūras centrā "Rītausma" notikušajā LNS gada nogales pasākumā "LNS Gada balva 2022" saņēma balvas divās nominācijās. Viņa triumfēja nominācijā "LNS Gada algotais darbinieks 2022", kā arī kā režisore LNS gada notikumam – teātra izrādei "Drakula". Tātad šajā intervijā sarunāsimies ar ievērojamu biedrības personību.

Turpinājums 4. lpp.

ŠAJĀ NUMURĀ LASIET

- AKTUALITĀTES
- BIEDRĪBU ZIŅAS
- LIELĀ INTERVIJA
- PIEREDZES STĀSTS
- LABDARĪBAS AKCIJA
- SKOLA
- KULTŪRA
- LTV PIEDĀVĀJUMS
- SPORTS

VĀC ZIEDOJUMUS JAUNAJĀM DIENAS CENTRA TELPĀM

Turpinājums 7. lpp.

IEPAZĪSTAM LATVIJAS BANKAS SIMTGADES VĒSTURI

Turpinājums 9. lpp.

LATVIJAS NEDZIRDĪGO SAVIENĪBĀ

VALSTS APMĀKSĀTĀ SURDOTEHNIKA UN PAKALPOJUMI 2023. GADĀ

2023. gada 10. februārī LNS noslēdza līgumu ar Labklājības ministriju par valsts pārvaldes deleģēto uzdevumu veikšanu, kurā noteikts valsts apmaksātās surdotehnikas un pakalpojumu apjoms 2023. gadam.

Atbilstoši noslēgtā līguma noteikumiem personām ar dzirdes zudumu, sākot ar vārdzirdības 3. pakāpi (personai dzirdes zudums runas zonas frekvenču (500; 1000; 2000 Hz) zemākajā punktā ir vismaz 55 dB labāk dzirdošajā ausī), būs pieejams sekojošs surdotehnikas apjoms:

Tehnisko palīgīdzekļu (TPL) nosaukums	Izsniezjamie TPL 2023. gadā, t.sk. no vienreizējām iemaksām
Dzirdes aparāti	8 255*
Savienotājvienības radio un televīzijas uztvērējiem	250
Signalizēšanas ierīces ar vibrāciju un/vai gaismas signālu	250
Laikrāži ar vibrāciju un/vai gaismas signālu	210
Valkājami dzirdes palīgīdzekļi (komunikatori)	40
FM radiofrekvenču pārraides sistēmas (raidītājs un uztvērējs)	20
Digitālās vizuālās saziņas ierīces	350
Signalizēšanas ierīces ar vibrāciju un/vai gaismas signālu bērnu un kopjamu personu uzraudzībai (videoauklītes)	20
Tālruņi ar pastiprinātāju	6
Vides avārijas signalizācijas sistēmas	398
KOPĀ:	9 799

*Bērniem dzirdes aparāti tiek nodrošināti, ja noteikta vārdzirdība vismaz pirmajā pakāpē – dzirdes zudums runas zonas frekvenču (500; 1000; 2000 Hz) zemākajā punktā ir vismaz 15 dB labāk dzirdošajā ausī.

Personām ar dzirdes invaliditāti būs pieejami latviešu zīmju valodas (surdotulka) pakalpojumi:

Pakalpojuma nosaukums	Pakalpojumu saņēmušo klientu skaits	Klientiem sniegto pakalpojuma stundu skaits kopā	Vidējais stundu skaits gadā uz 1 klientu
Surdotulka pakalpojums saskarsmes nodrošināšanai	1 200	44 640	37,51
Surdotulka pakalpojums izglītības apguves nodrošināšanai	30	4 907	163,57

Personām ar dzirdes invaliditāti būs pieejams sekojošs sociālās rehabilitācijas pakalpojumu apjoms:

Sociālās rehabilitācijas pakalpojums	Unikālo klientu skaits	Stundu skaits kopā	Vidējais stundu skaits uz 1 klientu
Latviešu zīmju valodas lietošanas apmācība	65	2 200	33,85
Saskarsmes un radošās pašizteiksmes iemaņu apguve	185	2 520	13,62
Psiholoģiskās adaptācijas treniņi	220	2 150	9,77
Palīdzība un atbalsts klienta sociālo problēmu risināšanā	740	12 325	16,66
KOPĀ:	975		
Izdevums "Kopsolī" 12 numuri gadā elektroniski	1 400		
Latviešu zīmju valodā adaptēta informācija (videoziņas) – skaits gadā	220		

Izdevums "Kopsolī" tiks izsūtīts visām personām ar dzirdes invaliditāti, kuru e-pasta adreses ir LNS datubāzē, tas arī būs brīvi pieejams jebkuram interesentam LNS tīmekļa vietnes www.ins.lv sadaļā "Kopsolī". Tāpat jebkuram interesentam LNS tīmekļa vietnes sadaļā "Videoziņas" būs brīvi pieejamas ziņas latviešu zīmju valodā un ar titriem latviešu valodā.

2023. gadā piešķirtā finansējuma ietvaros surdotehnika un pakalpojumi tiks nodrošināti arī bēgļiem no Ukrainas, kuru statuss Latvijā atbilst Ukrainas civiliedzīvotāju atbalsta likuma nosacījumiem.

Detalizēta informācija par nosacījumiem un pieteikšanās kārtību surdotehnikas un pakalpojumu saņemšanai ir pieejama LNS tīmekļa vietnes sadaļā "Pakalpojumi".

Teksts: Zigmārs Ungurs

SĀKUŠĀS UN TURPINĀSIES BIEDRĪBU GRUPU SAPULCES

Jau 30. janvārī ar **LNS CV grupas** sapulci sākās reģionālo biedrību pārvēlēšanu sapulces. CV grupas sapulcē piedalījās 3 no 6 biedriem – līdzšinējā grupas vadītāja Gunta Birnīte, Edīte Brence un Rolands Brikmanis. Sapulcē piedalījās arī LNS pārstāvis – viceprezidents Ivars Kalniņš.

Par jauno LNS CV grupas vadītāju ievēlēja **Rolandu Brikmani**. Viņš arī piedalīsies Rīgas RB konferencē. Biedri nolēma meklēt risinājumus jaunu biedru piesaistē, piemēram, iesaistot tulkus.

LNS Mākslinieku kopas "Cerība" pārvēlēšanu sapulce notika 2. februārī. Interesanti, ka daudzi biedri izteica vēlmi mainīt kopas nosaukumu, un nākotnē tas tiks darīts.

Par jauno kopas "Cerība" vadītāju tika ievēlēta **Madara Liepiņa**. Vēl birojā ir 4 valdes locekļi: Madara Indriksone, Pēteris Čivlis, Agnese Kišune, Rūdolfs Kesenfelds. Apsveicam! Madara Indriksone: "Paldies, esmu

pateicīga, ka biju LNS Mākslinieku kopas "Cerība" vadītāja 4 gadus. Esmu iepazinusi daudzus māksliniekus, ieguvu pieredzi, zināšanas. Gājis kā pa kalniem, bet tā ir reāla mākslinieku dzīve! Paldies arī bijušajai valdei – Ievai Vilciņai, Madarai Liepiņai." LNS Mākslinieku kopai ir 31 gads, tajā ir 14 biedri.

Rīgas RB Pļaviņu grupai sapulce norisinājās 11. februārī. Piedalījās 15, bet grupā pavisam ir 26 biedri.

Pēc biedru vēlmes un balsojuma par grupas vadītāju palika **Māra Auziņa**, vietniece – Agita Mačisiņa. Uz Rīgas RB konferenci brauks Viesturs Jakubovičs.

Daugavpils RB grupas SIA "LNS Dane" pārvēlēšanu sapulce notika 16. februārī. Ieradās visi 7 biedri. Grupu turpinās vadīt **Jūlija Aleksejeva**, viņai palīdzēs Jeļena Dmitrijeva un Ilmārs Stapkēvičs. Pārstāvbai konferencē ievēlēti Jūlija Aleksejeva un Jeļena Dmitrijeva.

Rīgas RB Zemgales grupa uz savu pārvēlēšanu sapulci sanāca 18. februārī. Diemžēl kvoruma trūkuma dēļ sapulce nevarēja notikt, un to pārcēla uz marta vidu.

Informācijas atsaukums

Atsaucam "Kopsolī" 2023. gada janvāra izdevumā publicēto informāciju par decembra notikumiem LNS Smiltenes RB. Atvainojamies par nekorekto informāciju.

Smiltenes biedrības biedri 2022. gada 15. decembrī darbojās virtuvē, kur kopā pagatavoja gardu un smaržīgu kūku, pēc tam to baudīja pie kafijas tasītes.

29. decembrī Smiltenes RB biedri pulcējās, lai svinētu Jaungada sagaidīšanu. Pasākuma laikā noritēja dažādas spēles un "Iaimes aka". Biedri bija priecīgi par iespēju visiem tikt klātienē.

Laura Zeltiņa

Teksts: Laura Zeltiņa

Foto: Associated Press

PASAULĒ

XIX PASAULES NEDZIRDĪGO FEDERĀCIJAS PASAULES KONGRESS

Pasaules Nedzirdīgo federācija (WFD) ik pēc četriem gadiem rīko Pasaules kongresu. Pirmais kongress norisinājās Itālijā 1951. gadā. Šogad kongress tiek organizēts no 11. līdz 15. jūlijam sadarbībā ar Korejas Nedzirdīgo asociāciju (KAD), kas nozīmē, ka kongress norisināsies Dienvidkorejas pilsētā Čedžu. Kongresa tēma - "Cilvēktiesību nodrošināšana krīzes laikā".

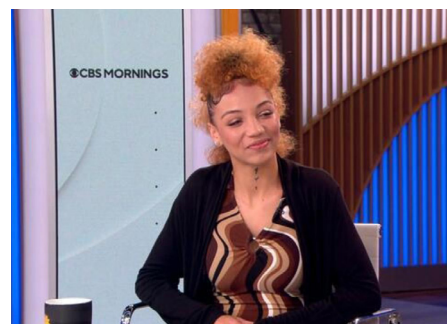
Kongresā apmeklētājiem ir iespēja dalīties savā pieredzē, zināšanās un idejās par dažādām ar nedzirdīgo kopienu saistītām tēmām, tostarp izglītību, nodarbinātību, tehnoloģijām, zīmju valodu, pieejamību un cilvēktiesībām. Kongress arī kalpo kā Pasaules Nedzirdīgo federācijas platforma, lai noteiktu savu darba kārtību nākamajiem četriem gadiem un ievēlētu tās vadību. Plānots, ka pasākumā piedalīsies aptuveni 5000 dalībnieki no 130 valstīm.

Plašāk:

ZĪMJU VALODAS TULKOJUMS "SUPER BOWL" FINĀLĀ

12. februārī Amerikas Savienotajās Valstīs notika viens no svarīgākajiem sporta pasākumiem valstī – Superkauss amerikāņu futbolā jeb "Super Bowl". Tas bija 57. Superkausa fināls. Tajā piedalījās Filadelfijas komanda "Eagles" un Kanzassitijas komanda "Chiefs", uzvarēja "Chiefs". Finālu klātienē un TV skatījās vairāk

nekā 113 miljoni cilvēku. Katru gadu spēles puslaikā uzstājas kāds populārs mūziķis vai grupa. Šogad tā bija amerikāņu dziedātāja Rianna (Rihanna). Tomēr viņa nebija vienīgā māksliniece, kura uzstājās. Internetā ātri izplatījās video ar amerikānieti Justīnu Mailzu (Justina Miles), kas dziesmas deklamēja amerikāņu zīmju valodā. Justīna ir 20 gadus jauna medicīnas studente. Arī citus gadus amerikāņu futbola šova priekšnesumus zīmju valodā ir deklamējuši nedzirdīgie mākslinieki, bet Justīnas priekšnesums šogad bija īpaši izteiksmīgs. Pēc savas uzstāšanās intervijā viņa stāstīja, ka vēlas, lai nedzirdīgi cilvēki nejutās diskriminēti, bet var izbaudīt priekšnesumus.

NESTRĀDĀTU PROFESIJĀ, KURA MANI NEAIZRAUJ

Zane Bondare 7. janvārī kultūras centrā "Rītausma" notikušajā LNS gada nogales pasākumā "LNS Gada balva 2022" saņēma balvas divās nominācijās. Viņa triumfēja nominācijā "LNS Gada algotais darbinieks 2022", kā arī kā režisore LNS gada notikumam – teātra izrādei "Drakula". Tātad šajā intervijā sarunāsimies ar ievērojamu biedrības personību.

Par izrādi "Drakula" jūs ir ļoti grūti intervēt, jo par to ir bijušas jau vairākas intervijas. Taču vienmēr var atrast vēl, ko pajautāt. Piemēram, jūs esat arī izrādes scenārija autore. Kādas nianšes ievērojāt, lai pielāgotu izrādi tieši nedzirdīgajiem?

Pirms uzsāku rakstīt izrādes scenāriju, ļoti daudz laika veltīju tieši izpētei. Atkārtoti izlasīju grāmatu par Drakulu, atradu filmas un arī izrādes, kas bijušas uzņemtas, tieši balstoties uz grāmatu vai kādām citām leģendām par vampīriem. Pirms tam arī apmeklēju baleta izrādi "Drakula", kas tika spēlēta

Latvijas Nacionālajā operā un baletā. Brīdī, kad sāku pati rakstīt, domāju vairāk par sižetu – kā parādīt stāstu, lai visu saprastu, un tieši arī varoņu emocijas, sajūtas. Beigās liku klāt dialogus. Tā sapratne, vai tas der nedzirdīgo auditorijai, vai vajag ko mainīt, nāca tikai mēģinājumos. Tad arī tika veiktas lielākās izmaiņas gan sižetā, gan dialogos.

Kad sākat ideju režisēt uz skatuves, vai radās kādas neparedzētas problēmas? Vai aktieri izprata jūsu skatījumu? Kurš izdomāja dekorācijas? Kurš izgatavoja?

Ideja par "Drakulu" radās 2020. gadā, kad jau paralēli sākām strādāt pie melodeklamācijām un jauniešu deju kolektīva vadītāja Dana Kalpiņa-Geida uzsāka mācīt dejas, cik nu to atļāva Covid-19 situācija. Lielākoties tomēr viss notika attālināti. Tikai 2022. gada janvārī, kad oficiāli tika atļauts organizēt amatierkolektīvu mēģinājumus, uzsākām strādāt tieši pie izrādes realizācijas. Meklējām aktierus, palīgus, domājām par citām dejām, dziesmām un vizuālajiem risinājumiem. Lielākās problēmas

sākotnēji bija tieši ar aktieriem, jo Covid-19 pandēmijas laikā cilvēki bija pieraduši sēdēt mājās un mazāk apgrozīties cilvēku pūļos. Tāpēc teātra nodarbību apmeklēšana sākotnēji bija gausa. Turklāt arī viena no galveno varoņu lomām (ārsta) sākotnēji bija paredzēta citam aktierim, kurš darba dēļ devās uz ārzemēm. Tomēr, pateicoties cilvēku atsaucībai un vēlmei piedalīties šajā projektā, ārsta tēls varēja kāpt uz skatuves.

Dažādas problēmas un grūtības radīja arī skatuves noformēšana, dažādu tehnisku risinājumu realizācija, rekvizītu atrašana.

Par lielu daļu rekvizītu liela pateicība ir jāizsaka RMMT pasniedzējiem un studentiem, kuri gan skolas telpās spēja atrast iepriekšējos gados tapušas mēbeles, gan īsā laikā radīt jaunas, piemēram, zārku, Drakulas krēslus un citus. Skatuves dekorēšanas procesā piedalījās daudzi brīvprātīgie Alda Ādamsona vadībā.

"Katrs cilvēks, kuru uzrunāju, beigu beigās bija lomā, kas viņam ideāli piestāvēja..."

Pēc kāda principa izvēlējāties aktierus, ja faktiski viņus vēl nepazināt?

Kad rakstīju scenāriju, dažiem no tēliem aktieri jau bija zināmi, tāpēc tas neradīja problēmas. Par pārējiem tēliem – to ir grūti izskaidrot, laikam to sauc par intuīciju. Katrs cilvēks, kuru uzrunāju, beigu beigās bija lomā, kas viņam ideāli piestāvēja un papildināja izrādi.

Vai pirms darba "Rītausmā" jūs kaut kur citur darbojāties kā teātra režisore? Kur apgūvāt režiju? Cik lielā mērā studijās apgūtais noderēja "Rītausmā"?

Pēc vidusskolas pabeigšanas iestājos augstskolā RISEBA un mācījos kursā "Audiovizuālā mediju māksla". Tur arī apguvu pamatus režijā, producēšanā, scenāriju rakstīšanā un operatora darbā. Studijas pabeidzu scenāristu grupā, lai gan vēlējos mācīties tieši režiju. Diemžēl manā gadā režisoru grupa neizveidojās. Pēc studiju pabeigšanas pievērsos zīmju valodas apguvei un tulka darbam. Kā režisore pirmo reizi sāku strādāt tikai "Rītausmā".

Ieguvāt gada algotā darbinieka balvu. Izvērtējot pagājušo gadu, kas, jūsuprāt, bija tie darbi, kuru dēļ ieguvāt šo balvu?

Es īsti nezinu. Apzinos, ka katru uzdevumu, ko man uztic izpildīt, vienmēr uzņemos ar vislielāko atbildību un patiesi cenšos. Un acīmredzot tas ir pamanīts. Lieta, ko es gribētu iemācīties, bet līdz šim neesmu apguvusi, ir spēja sevi novērtēt un apzināties, cik daudz izdaru. Centīšos to iemācīties.

Kurš darbs jums ir tuvāks sirdij – tulka vai režisora? Kāpēc?

Tulka darbs vai režisora? Gūti teikt, man patīk abi. Nestrādātu profesijā, ja mani tas patiesi neaizrautu un neinteresētu. Protams abās profesijās ir arī grūtības, kas jāpārvar, un uzvaras, kas jāizcīna. Patiesībā, šīs abas profesijas ir diezgan līdzīgas, abās ir jānodod kāda informācija vai ziņa tā, lai skatītāji vai klients saprastu, un nav svarīgi – uz skatuves vai, piemēram, ārsta kabinetā.

Kā kļūvāt par tulku? Kas sniedz lielāku gandarījumu – tulkot individuāli vienam cilvēkam vai, piemēram, lekciju auditorijai?

Par tulku sāku strādāt uzreiz pēc mācībām SIVA koledžā, interesantākais laikam ir ceļš, kā līdz tam nonācu. Pēc studijām augstskolā RISEBA man radās interese apgūt tikai zīmju valodu. Kāpēc? To gan es nemācēšu pateikt. Laikam jāpiemin, ka pirms tam man saskarsmes ar nedzirdīgiem cilvēkiem nebija, tikai biju redzējusi uz ielas vai autoostā viņus sarunājamies un vienmēr

aizdomājos par to, ko gan viņi varētu runāt. Atceros, ka arī televīzijā bija dažādi seriāli, kur dominēja zīmju valoda.

Kad biju pārdomās par savu turpmāko ceļu pēc augstskolas pabeigšanas, atradu informāciju par SIVA koledžas piedāvātajām studijām, bet nebiju pilnībā droša, vai vēlos tieši tur mācīties par surdotulku.

“Es sajutos bezspēcīga, jo arī es nespēju ar viņu sazināties un komunicēt.”

Kādu dienu, kad ar autobusu no laukiem braucu uz Rīgu, ievēroju kādu pāri, kas sarunājās zīmēs. Mirkli, kad šī sievietē, kas iepriekš runāja ar vīrieti zīmēs, iekāpa autobusā un nespēja atbildēt uz tik vienkāršu šofera jautājumu kā “Uz kurienu brauksiet?”, es sajutos bezspēcīga, jo arī es nespēju ar viņu sazināties un komunicēt. Ar šoferi vienlaikus iedomājāties

par rakstveida komunikāciju. Pēc šī notikuma iesniedzu dokumentus koledžā un šobrīd jau 5 gadus strādāju par tulku.

Šajā darbā man patīk dažādība. Kad man ilgāku laiku jāiet uz vienu un to pašu vietu, piemēram, pie ārstiem, VSAA vai skolām, jūtu, ka šajā brīdī zaudēju motivāciju. Taču, ja ir kāda dažādība, kādi kursi, kas jāpatulko, ekskursija, izstāde, tas dod papildus enerģiju un daudzveidību darbā, līdz ar to arī motivāciju turpināt strādāt un attīstīt pašai sevi. Ne velti cilvēkiem ir vajadzīgi jauni izaicinājumi. Turklāt nav jēgas no lielas auditorijas, ja viņiem nav interese par tevi. Man svarīgākais ir acu kontakts ar klientu, kad es saprotu, vai viņš ir patiesi ieinteresēts un saprot informāciju, ko es nododu.

Ko darāt brīvajā laikā, atvaļinājumā? Kādi jums ir hobiji?

Brīvajā laikā ārpus darba mīlu būt pie dabas. Vai nu dodos pie vecākiem uz laukiem un palīdzu dažādos lauku darbos, kas patiesībā ir kā atpūta no ikdienas darba pienākumiem, vai eju garākos pārgājienos kopā ar draugiem. Dažus gadus atpakaļ pirmo reizi aizbraucu uz Gruzijas kalniem, kas bija jauns izaicinājums. Ja Latvijā pārgājieni vairāk tomēr reljefa ziņā ir zemienēs, tad Gruzijā tas bija daudz grūtāk. Tomēr skats un daba, kas tevi pavada visa gājiena laikā, ir neaprakstāmi, katram iesaku izmēģināt kalnu burvību.

Vēl esmu aizrāvusies ar dančiem, kādu laiku apmeklēju “Rīgas Danču klubs” mēģinājumus, lai apgūtu šīs dejas. Šobrīd piedalos lielākos vai mazākos danču pasākumos, ne kā profesionāls dejotājs, bet tikai lai izkustētos.

Kāds bija pirmais laiks, ierodoties Latvijā?

Ar dzīvesvietu mums problēmu nebija. Vīram šeit ir darbs, un viņš ir dzīvokli – tagad mēs šeit dzīvojam kopā. Mans vīra brālis arī atbrauca bēgļu grupā, gaidīja dokumentus. Mēs tur satikāmies. Viņu sauc Vasils, un tagad arī viņš dzīvo kopā ar mums. Arī citi bēgļi, ar kuriem ieradāmies, ātri atrada sev mājokli – cits pie draugiem vai paziņām, citam dzīvesvietu piedāvāja palīdzības centrā Ukrainas bēgļiem. Vienu dienu mēs atpūtāmies. Tad mans dzirdīgais onkulis palīdzēja sakārtot dokumentus bēgļu centrā. Pēc tam sakārtojām jautājumus, kas saistīti ar skolu – bērnus uzreiz uzņēma Rīgas Ēbelmuižas pamatskolā. Taču septembrī nākamajās klasēs viņus nepārcēla – palika tajās pašās – meita 3. un dēls 4. klasē. Savukārt mazākais aprīlī sāka apmeklēt bērnudārzu "Dzintariņš".

Latviešu, krievu un ukraiņu valodas tomēr atšķiras. Kā bērniem skolā iet ar komunikāciju?

Sākumā bija ļoti grūti. Skolotāja sākumā rādīja krievu zīmēs un tad pārveidoja tās latviešu zīmēs. Palīdzēja tas, ka viena no skolotājām arī ir bēgļe no Ukrainas, kuru pieņēma darbā Rīgas Ēbelmuižas pamatskolā. Viņa ļoti izlīdzēja ar tulkošanu. Neskatoties uz visām grūtībām, ar kurām nācās sastapties, maniem bērniem šeit skola patīk vairāk nekā Ukrainā. Saka, ka šeit labāk patīk mācību process.

Šeit izmācījies par manikīra un pedikīra meistari. Kā nolēmi apgūt tieši šo profesiju?

Dzīvojot Ukrainā, visu laiku domāju kļūt par nagu kopšanas speciālisti. Pēc tam, kad sākās karš un es atbraucu uz Latviju, internetā sameklēju kursu Profesionālajā Skaistuma skolā un divus mēnešus tos apmeklēju. Protams, uz nodarbībām gāju kopā ar zīmju valodas tulku. Ieguvu četrus sertifikātus.

Kur un kā tu sarunāji tulka pakalpojumus apmācībām?

Bēgļu centrā es ieraudzīju, ka tur ir tulks, kurš palīdz nedzirdīgajiem nokārtot dokumentus. Es uzjautāju, kur man vērsties, un tā nonācu LNS – tur, savukārt, man nodrošināja tulka pakalpojumus apmācībām.

SĀKT DZĪVI NO BALTAS LAPAS. VIENAS UKRAINIETES STĀSTS

Ir pagājis gads kopš Krievijas iebrukuma Ukrainā. Tas mainījis neskaitāmas ukraiņu dzīves – viņiem nācās pamest mājas un doties bēgļu gaitās pretī nezināmajam. Šobrīd Latvijā dzīvo vairāki desmiti tūkstoši Ukrainas bēgļu, starp kuriem ir arī nedzirdīgie. Šis ir Darinas Palamarčukas stāsts, kura pēc kara sākuma ar bērniem devās uz Latviju pie vīra.

Darina nāk no Šepetovkas, Hmeļnickas apgabala. Viņa nepadodas - izmācījusies jaunu profesiju, audzina trīs bērnus, pierod pie jauniem apstākļiem un no jauna mācās baudīt dzīvi. Paldies Laurai Zeltiņai un Elfai Kesenfeldei, kuras palīdzēja šīs sarunas tulkošanā.

Tu atbrauci uz Latviju uzreiz pēc kara sākuma. Lūdzu, pastāsti, kā tas bija.

Tajā 24. februāra rītā viss bija kā vienmēr – līdz neatgriezeniski izmainījās. Es pamodos no daudzajiem zvaniem. Draugi, radi un paziņas sūtīja ziņas – sācies karš. Es neticēju. Pirmās emocijas bija šoks. Man ir trīs bērni. Ar pašu mazāko aizbraucu uz skolu, savācu dēlu un meitu – viņi raudāja. Ziņās vēstīja – Kijivā uzsprāgusi bumba. Gandrīz visos benzintankos bija jāpaliek tukšā – nebija, kur uzpildīt automašīnu, visur garas rindas. Šoks

pamazām pārvērtās panikā. Rindā esošajiem cilvēkiem teicu, ka man ir mazi bērni, un mani palaida pa priekšu. Uzpildīju pilnu bāku.

Kad sākās karš, tika bloķētas visas maksājumu kartes. Labi, ka man bija skaidra nauda. Atgriezāmies mājās, un centos nomierināt bērnus. Taču pagulēt vienalga nevarējām. Esmu nedzirdīga – guļu un domāju: ja nu kas notiek? Es vienkārši nedzirdēju! Esot lielā satraukumā, visu laiku ar ģimeni skatījāmies pa logu.

Vīrs jau strādāja un dzīvoja Latvijā. Trīs dienas pēc kara sākuma – 27. februārī – ieguvu atļauju izbraukšanai no valsts, un mēs devāmies prom. Ceļš bija grūts. Izbraucām pl. 10.00 no rīta. Jau pēc divām stundām bijām uz Polijas robežas, kur mūs satika mans vīrs. Latvijā iebrucām 28. februārī. Visas šīs dienas mēs ne mirkli negulējām.

Kā tu reklamē savus pakalpojumus?

Pārsvārā "Instagram". Tur ievietoju savu darbu fotogrāfijas un lūdzu citiem nedzirdīgajiem, lai par mani stāsta. Tā mēs iepazīnāmies arī ar Elfu. Tā klienti par mani uzzina – no nedzirdīgajiem, kas pie manis atnāk taisīt manikīru un pedikīru. Pārsvārā visi mani klienti ir nedzirdīgi.

Man ir vēl viens papildu darbs – lai nopelnītu iztikai, maijā es sāku strādāt uzņēmumā "Bolt Food" par kurjeru, vēlāk pārgāju uz "Wolt". Taču mana sirdslieta viennozīmīgi ir manikīrs un pedikīrs.

Kā tev patīk Latvijā?

Sākumā bija ļoti grūti pierast. Naudas bija maz – man nebija darba, pat gribēju pārcelties uz kādu citu vietu. Taču vīram šeit ir labs darbs, un viņš atteicās pārcelties. Tā es šeit paliku, ar laiku es pieradu, arī darbs parādījās.

Kad beigsies karš, ar ģimeni plānojat atgriezties mājās uz Ukrainu?

Diemžēl Ukrainā mums vairs nav māju. Es par to domāju, šaubījos, vai atgriezties... Taču visdrīzāk palikšu šeit.

Ar ko nodarbojies, kad dzīvoji Ukrainā?

Vēl kad mācījos skolā, 2010. gadā, es ieguva papildus izglītību – izmācījos par šuvēju. Tad iepazīnos ar vīru, mums piedzima pirmais bērns, pēc tam otrais un tad – trešais. Vairākus gadus biju bērnu kopšanas atvaļinājumā. Vēlāk strādāju par šuvēju, taču pastrādāt šūšanā man sanāca pavisam neilgu laiku.

Kādi tev ir hobiji?

Vasarā kopā ar bērniem braucām uz Lietuvu pie jūras atpūsties uz kādu nedēļu. Savukārt šeit mēs siltajā laikā parasti devāmies peldēties uz Jūrmalu. Mums ļoti patīk peldēties. Braucam arī dabā – dodamies pārgājienos uz mežu ar teltīm.

Vai Ukrainā ir palikuši kādi tavi vai vīra radi?

Jā. Vēl pirms kara atbrauca brālis. Vīrs un mans tēvs jau strādāja Latvijā. Kad sākās karš, pārvācos es un bērni. Tēvs atdeva man mašīnu. Lai gan tēvs pirms

kara bija šeit, viņš aizbrauca atpakaļ uz Ukrainu. Ir arī citi radi, kas palikuši Ukrainā. Tētim sieva ir no Krievijas. Tēvs dzīvoja Latvijā, strādāja. Taču viņš kopā ar sievu pārvācās atpakaļ uz Ukrainu, lai paliktu kopā ar viņu, jo sieva negribēja atpakaļ uz Krieviju – gribēja palikt Ukrainā.

Vai jums ir mājdzīvnieki, kurus pārvēdāt uz Latviju?

Nesen, decembrī, es visu laiku domāju par savu kaķi, kurš bija palicis Ukrainā. Mans vīrs aizbrauca uz Ukrainu, paņēma kaķi un atveda pie mums! Kaķi vīrs atveda kopā ar vienu nedzirdīgu bēgli, ar kuru joprojām draudzējamies. Viņa pat pašlaik ir pie mums ciemos. Arī viņa paliks uz dzīvi šeit.

@daryna_nai_s_lv

Teksts: Zigmārs Ungurs

Foto: Guntas Birnītes personīgais arhīvs

VĀC ZIEDOJUMUS JAUNAJĀM DIENAS CENTRA TĒLPĀM

Pašlaik notiek ziedojumu vākšana LNS labdarības akcijā "Ziedo un atbalsti nedzirdīgo dienas centra telpu iekārtošanu!". Kas tā par akciju, kā noris, cik naudas jau savākts – par to intervija ar dienas centra vadītāju Guntu Birnīti.

Savukārt par idejas aizsākumu pastāstīja LNS viceprezidents Ivars Kalniņš:

Pirms gada LNS Rīgas RB jau organizēja citu labdarības akciju, vācot ziedojumus Rīgas Ēbelmuižas pamatskolas darbmācības tehnikas iegādei. Šī akcija izdevās. Ar iegādātajiem instrumentiem skolu patiesi iepriecinājām. Mūsu sabiedrības atsaucība bija pozitīva,

tādēļ lēmām šāda veida labdarības akciju turpināt arī nākamajos gados, jo kādam vienmēr kaut ko vajag palīdzēt. Pērn energoefektivitātes paaugstināšanas projekta ietvaros notika remontdarbi LNS ēkā Elvīras ielā – tur pirmajā stāvā notika (un notiek joprojām) pamatīgi remontdarbi. Pirmā stāva telpas ilgstoši palika

neizmantotas, bet nākotnē tur plānots atvērt mūsdienīgu un labiekārtotu dienas centru "Rītausma", kur mūsu klienti varētu justies kā mājās. Labiekārtošanai nepieciešama liela naudas summa, Rīgas pašvaldība to nefinansē, tādēļ radās ideja vākt ziedojumus.

PAR AKCIJAS NORISI STĀSTA GUNTA BIRNĪTE

Cik saprotams, tad dienas centrs no kultūras centra "Rītausma" telpām pārcelsies uz izremontētajām telpām Elvīras ielā 19. Kāpēc? Cilvēki jau bija pieraduši iet uz "Rītausmu".

Jā, dienas centrs plāno nākotnē pārcelties uz Elvīras ielu 19. Protams, cilvēki pieraduši pie šīm telpām, esam radījuši tās mājīgas, cik vien tas iespējams pašu rokām. Dzīvē nekas nav pastāvīgs, vienas durvis aizveras, otras atveras. Tā kā "Rītausmas" liktenis šobrīd ir uz jautājuma zīmes, tad dienas centram jārod jauna mītne, un kāpēc gan lai tā nebūtu Elvīras ielā, kur šobrīd ir galvenā mūsu kopienas mītne.

Vai esošais aprīkojums paliks "Rītausmā"? Vai to var pārcelt uz jaunajām telpām Elvīras ielā?

Liela daļa mēbeļu un aprīkojuma būs tie paši. Tomēr aizvēsturiskās mēbeles labprāt atstātu, jo savu mūžu tās ir nokalpojušas un izjaukšanu, pārvešanu, atkal saskrūvēšanu var neizturēt. Dienas centrs vienmēr restaurē visu, ko vien var, pašu spēkiem skrūvējām, pulējām, krāsojām. Piemēram, vecos padomju laika krēslus esam pārtaisījuši par atkal lietojamiem. Tomēr ikkatra sapnis ir ienākt jaunā vietā ar daudz maz jaunu interjeru.

Vai esošo aprīkojumu finansēja Rīgas dome? Kāpēc tagad nefinansē? Vai telpas dienas

centram un komunālos maksājumus arī Rīgas dome vairs nefinansēs?

Dienas centram šobrīd ir pārvaldes uzdevuma deleģēšanas līgums ar Rīgas Sociālo dienestu, ka sedz visas šī brīža pamatvajadzības, ieskaitot komunālos maksājumus, algas darbiniekiem un materiālus interešu pulciņu nodarbībām. Dzīvojam taupīgi, un mums nav brīvu līdzekļu, lai ar vērienu varētu iegādāties nepieciešamās lietas. Mums jābūt pateicīgiem, ka pašvaldība uztur šādu dienas centru jau vairākus gadus un mūsu klientiem ir iespēja nākt un darboties, kas senioriem un cilvēkiem ar mentāla rakstura problēmām ir būtiski.

Kāds aprīkojums paredzēts jaunajām telpām? Ko sapņojat iegādāties?

Svarīgākais ir virtuves telpas iekārtošana, jo esošās mēbeles paņemt līdzī nevaram, kā arī nodarbību telpas iekārtošana.

Ja dienas centrs vairs neatradīsies "Rītausmā", vai nedomājat par nosaukuma "Rītausma" maiņu?

Manuprāt, vārdam "Rītausma" ir jāpaliek, jo tā ir vēsture un atmiņas no mūsu daudzu iemīļotās vietas.

Kad dienas centrs Elvīras ielā 19 varētu sākt darboties?

Konkrētu datumu un mēnesi nosaukt ir pārāgri. Iekšdarbi vēl norit pilnā sparā. Kad tas notiks, noteikti visi tiks informēti. Diemžēl tas laikam nebūs ātrāk par vasaru.

Vai kaut kas vēl mainīsies, izņemot telpas? Vai personāls paliks tas pats? Cik liels tas ir?

Šobrīd dienas centra komanda ir sevi pierādījusi, tā strādā lieliski, un ir jauki, ka šeit var algot arī darbiniekus ar dzirdes traucējumiem. Ikdienā strādā sociālais darbinieks, sociālais rehabilitētājs, atbalsta persona pirms un pēc dzemdību periodā, interešu pulciņa audzinātāji, fizioterapeits, vadītāja. Daudziem no šiem darbiniekiem nav pilna slodze, tāpēc tiek apvienoti vairāki amati.

Kāds ir dienas centra klientu noskaņojums - vai viņi vēlas pārcelties vai palikt "Rītausmā"? Kādas ir jūsu domas par pārcelšanos?

Daļa klientu ir priecīgi, daļa mazliet saskumuši, jo ar "Rītausmu" sasaistās daudz atmiņu, tāpat ļoti ērta atrašanās vieta - tuvu sabiedriskā transporta pieturvieta. Elvīras ielā sanāks tālāk iet, kas mūsu senioriem varbūt sagādās neērtības.

Tomēr pluss ir tāds, ka telpas būs pirmajā stāvā un visas vienuviet, tāpat arī pārējās LNS iestādes, viss kompakti viens otram blakus. Kolēģi Elvīras ielā jau tagad saka: "Kad jums notiks kulinārijas nodarbības, nāksim ciemos..." Klientiem ļoti patīk gatavot maltītes nodarbību laikā.

Es ticu un ceru, ka jaunajās telpās mēs spēsim iedzīvoties un radīsim arī tajās mājīguma sajūtu, kāda mums līdz šim ir Kandavas ielā 27. Varbūt izdosies piesaistīt jaunus klientus. Jācenšas skatīties pozitīvi un izaicinājumi jāpieņem. Viss atkarīgs no mums pašiem - kā mēs pārmaiņas spēsim pieņemt!

AKCIJA TURPINĀS!

Ikkatrs joprojām var ziedot, nauda jāpārskaita uz Latvijas Nedzirdīgo savienības kontu LV86UNLA0055002793412.

Veicot pārskaitījumu, maksājuma mērķi obligāti jānorāda "Ziedojums dienas centra "Rītausma" telpu iekārtošanai".

Teksts: Jūlija Bīte

SKOLĀS ATCERAS BARIKĀŽU LAIKU

Janvāra mēnesis Rīgas Ēbelmuižas pamatskolas un Valmieras Gaujas krasta vidusskolas nedzirdīgiem un vājdzirdīgiem skolēniem bijis notikumiem bagāts. Janvāris ir 1991. gada barikāžu notikumu un aizstāvju atceres laiks, tāpēc audzēkņiem tika rīkotas dažādas nodarbības un pasākumi par šo laiku.

RĪGAS ĒBELMUIŽAS PAMATSKOLĀ

Rīgas Ēbelmuižas pamatskolas audzēkņi iepazinusi skolotāju – barikāžu dalībnieku – atmiņu stāstus, apmeklējusi izstādes un nolikuši ziedus barikāžu upuru piemiņas vietās Bastejkalnā. Par tā laika notikumiem izstādes rīkotas arī pašā skolā. Piemēram, skolas gaitenī tika izstādīti audzēkņa Riharda Knostenberga darbi.

Iejūties barikāžu notikumos Rihardam palīdzēja tikšanās ar mākslinieci Ievu Jurjāni filmas "Janvāris" uzņemšanas

vietās Vecrīgā. 28. novembrī skolēni Rihards, Marta, Katrīna, Amanda, kā arī skolas muzejnieki Emīls, Evelīna, Patriks, Egīls, Izabella un Toms kinoteātrī "Splendid Palace" noskatījās režisora Viestura Kairiša filmu "Janvāris". Kino apmeklējums skolēniem deva padziļinātāku ieskatu būtiskos Latvijas vēstures notikumos.

VALMIERAS GAUJAS KRASTA VIDUSSKOLĀ

Barikāžu laiku atcerējās arī Valmieras Gaujas krasta vidusskolā. 9. janvārī vidusskolēni piedalījās tiešsaistes nodarbībā "Par savu zemi jāstāv. Barikāžu laiks", kurā apskatīja videomateriālus par tā laika notikumiem. Tāpat notika diskusija ar Latvijas Okupācijas muzeja pārstāvi. Savukārt 19. janvārī skolēni piedalījās pasākumā "Barikāžu stāsti", kurā runāja par barikāžu vēsturi un noskatījās dokumentālo filmu, ko uzņēmis kāds barikāžu dalībnieks no Valmieras. "Tagad, kad Ukrainā

norisinās karš, mums jānovērtē, cik svarīga un dārga ir brīvība. Mums jāzina, cik tuvu mūsu Latvija bija kara iespējamībai un kā latviešu tauta bija gatava aizstāvēt savu brīvību," raksta internāta skolotāja Juta Krauja.

Tajā pašā dienā vidusskolēniem bija iespēja piedalīties arī karjeras grupas nodarbībā "Kā izvēlēties profesiju?". Jaunieši veica pašizpētes testu un analizēja, kuras ir viņiem piemērotākās profesiju grupas.

Tā kā skolā mācās gan dzirdīgi, gan vājdzirdīgi, gan nedzirdīgi bērni, 17. janvārī notika projekta "Kontakts" aktivitāte "Saruna ar zīmju valodas tulku, skolotāju Līgu Lāci". Tajā piedalījās dažādu klašu skolēni, lai viens otru labāk saprastu. Dzirdīgie bērni uzzināja, kāpēc tiek lietoti dzirdes aparāti, dzirdes implanti un kā tie maina nedzirdīgo un vājdzirdīgo bērnu spēju saklausīt skaņas un citu teikto. Bērni viens otram mācīja burtus zīmju valodā un atsevišķus vārdus. Jautājumu bija daudz, tāpēc skolēni un skolotāji secināja – šādas tikšanās nepieciešams rīkot biežāk.

31. janvārī 5. līdz 12. klašu skolēniem notika Sveču dienas pasākums, kurā stāstīts, kādi rituāli jāveic un ticējumi jāievēro Sveču dienā. Skolēni uzzināja arī sveču un svečturu daudzveidīgo pielietojumu visa gada garumā, kā arī tika organizēta sveču un svečturu izstāde, kurā piedalījās gan skolēni, gan internāta skolotāji. Katra klase noteica savu skaistāko sveci un svečturi.

Teksts: Egija Salaciete

KULTŪRA IEPAZĪSTAM LATVIJAS BANKAS SIMTGADES VĒSTURI

Latvijas Nacionālā mākslas muzeja (LNMM) un Latvijas Bankas izstāde "Vērtību zīmes", kas veltīta Latvijas Bankas simtgadei, atklāja monētas kā unikālus miniatūrus mākslas darbus. Tajās redzami nozīmīgi Latvijas tēla simboli un garīgās vērtības, izcelti svarīgākie Latvijas vēstures notikumi un personības. Izstāde bija skatāma LNMM galvenajā ēkā (Rīgā, Jāņa Rozentāla laukumā 1) no 2022. gada 9. oktobra līdz 2023. gada 23. janvārim. Izstāde iepazīstināja ar Latvijas Bankas kolekcijas monētām, kas regulāri tiek izlaistas kopš 1996. gada. To veidošanā piedalās dažādi Latvijas mākslinieki, pētot, izziņot un eksperimentējot, lai radītu neparastus risinājumus, pielietojot unikālus materiālus un visjaunākās

tehnoloģijas. Izstādi apskatīja vairāk nekā 52 000 apmeklētāju, arī Latvijas prezidents Egīls Levits, kurš izstādi raksturojis ar šādiem vārdiem: "Izstādē rodas priekšstats par to, kas simts gados latviešiem ir bijis svarīgs. Un to, kas ir bijis svarīgs, Latvijas Banka latviešu uzdevumā ir iekalusi šajās monētās uz neierobežotu laiku." Izstādi pozitīvi novērtēja arī LNS biedri, kuri to apmeklēja 2023. gada 21. janvārī gida un zīmju valodas tulka pavadībā, uzzinot par Latvijas Bankas vēsturi un tās veidotajām monētām. Par apmeklējuma iespaidiem ar "Kopsolī" piedalījās LNS RB Kurzemes grupas biedres Līga Kotova, Lilita Gedroviča un Zane Nebija.

Līga, tu biji tā, kura piedāvāja organizēt šo izstādes apmeklējumu. Kāpēc izvēlējies tieši "Vērtību zīmes"?

Atceros, ka vēl vecajā gadā, 2022. gada nogalē, braucot garām LNMM, ievēroju, ka pie muzeja galvenajām ieejas durvīm ir izveidota mākslas instalācija – liels dzeltens aplis (monēta). Tas radīja lielu interesi, līdz ar to meklēju informāciju internetā, lai uzzinātu vairāk. Tad arī atklāju, ka muzejā ir apskatāma izstāde "Vērtību zīmes" par godu Latvijas Bankas simtgadei. Es nodomāju, ka šo izstādi nepieciešams redzēt, līdz ar to pēdējā brīdī paspēju pieteikt izstādes apmeklējumu gida pavadībā. Sākotnēji plānoju apmeklēt šo izstādi viena pati, bet sapratu, ka to nepieciešams redzēt arī citiem nedzirdīgajiem, tādēļ piedāvāju to LNS RB Kurzemes grupas biedriem "Facebook" lapā, un pārsteidzoši, ka pieteikumu skaits bija liels, kas, protams, priecē.

Kas bija interesantākais, ko redzēji izstādē?

Izstāde notika LNMM galvenās ēkas 4. un 5. stāvā, bet tieši 5. stāvā bija neparastākās ekspozīcijas, kurās bija redzams, kā monētas riņķo ap savu asi, it kā lidotu gaisā. Mums, protams, paskaidroja, ka tur ir paslēpti magnēti, kas šo efektu panāk. Noteikti jāpiebilst, ka mākslinieki ir ieguldījuši lielu devumu monētu dizaina izstrādē, piemēram, atspoguļojot Krišjāni Baronu, Aspaziju, Raini un daudzas citas zināmas personības. Toties 4. stāvā bija citādāka izstādes pieredze, kurā varēja atgriezties bērnības atmiņās. Atceros, ka bērnībā mēdzām taisīt paši savas monētas no papīra. Lai tās izveidotu, mēs likām baltu papīra lapu uz monētām un izkrāsojām ar parasto zīmuli, iegūstot monētas reljefu uz papīra lapas. Izgriežot tās, ieguvām papīra monētas. Līdzīga ideja bija šeit piedāvātajās aktivitātēs, tikai lielākā formātā – monētu reljefi bija attēloti uz sienām. Tos pārzīmējot, varēja iegūt reljefu attēlus A4 papīra lapas lielumā. Manuprāt, šīs aktivitātes ir lieliski piemērotas bērniem.

Ko tu vēlētos vēl pateikt par izstādi piedzīvoto?

Gids izteica novēlējumu – visi "Vērtību zīmes" apmeklētāji vienmēr būšot pārtikuši, un viņiem naudas nekad

netrūks. Protams, to uztvērām ar humoru.

Lilita, kas tevi pamudināja apmeklēt šo izstādi?

Ik pa laikam braucu garām LNMM un ievēroju to lielo sauli pie ieejas. Tas mani tik ļoti uzrunāja, ka gribēju to apmeklēt. Tad ieraudzīju "Facebook" LNS RB Kurzemes grupas lapā Līgas Kotovas videoziņu ar aicinājumu uz izstādi. Ilgi nedomāju un uzreiz pieteicos ar vīru.

Kas ir interesantākais fakts, ko uzzināji izstādes apmeklējumā?

Uzzināju, ka saules zīmi pie LNMM galvenās ieejas veidoja bērni un skolēni. Kad ieskatās tuvāk, tad tiešām var ievērot, ka tā sastāv no daudziem skaistiem zīmējumiem. Izstādes laikā apskatīju ļoti daudzas dažādas monētas, uzzināju, kurā gadā tās tapa un kā radās. Interesants fakts, ka monētas tiek kaltas Lietuvā, nevis pie mums Latvijā. Izstādes interaktīvajā telpā (4. stāvā) visi varēja ņemt rokās zīmuli, taktili ar rokām sajūst monētu reljefus, pārzīmēt tos un savu zīmējumu paņemt līdzī par piemiņu uz mājām. Izstāde, manuprāt, bija ļoti plaša un skaista. Jāsaka, ka pat tik brīnišķīga, ka sajutu mākslas auru caurstrāvojot caur mani.

Zane, tu arī biji viena no tām, kas apmeklēja šo izstādi. Vai vari pateikt, kāpēc?

Ieraudzīju "Facebook" LNS RB Kurzemes grupas lapā Līgas Kotovas piedāvājumu apmeklēt šo izstādi. Jāatzīst, ka sākumā neplānoju to darīt, bet pamanīju, ka daudzi mani draugi un paziņas nolēmuši doties, līdz ar to sapratu, ka man arī būtu vērts to apmeklēt. Īpaši tāpēc, ka kopā ar draugiem muzeja apmeklējums gaidāms interesantāks un patīkamāks.

Kas ir pārsteidzošākais, ko uzzināji izstādes apmeklējuma laikā?

Man bija ļoti vērtīgi uzzināt Latvijas Bankas un monētu tapšanas vēsturi, kura iepriekš man nebija zināma. Toties visvairāk mani pārsteidza mūsu pašmāju mākslinieki, kas veidojuši monētu dizainus. Tas bija pierādījums tam, ka mūsu Latvijas mākslinieki ir talantīgi, radoši un spējīgi veidot skaistu mākslu. Noteikti vēlos lielu uzsvāru likt uz monētu māksliniecisko noformējumu.

Ko tu vēlētos pateikt lasītājiem par Latvijas mākslu un muzeju apmeklēšanu?

No sevis vēlētos pateikt un lūgt, lai ikviens apmeklē gan LNMM, gan citu muzeju izstādes, jo tās ir ļoti vērtīgas. Tajās var atklāt jaunu informāciju par vēsturi, Latvijas mākslu un kultūru, tādā veidā pilnveidojot savas zināšanas, kā arī domāšanu un izpratni par apkārtējo pasauli.

LNS RB Kurzemes grupa nebija vienīgie aktīvie muzeja apmeklētāji. Tādi bija arī Rīgas Ēbelmuižas pamatskolas skolēni, kuri 2022. gada decembrī aktivitātes "Latvijas skolas somas" ietvaros apmeklēja izstādi "Vērtību zīmes", kā arī LNMM gleznu izstādi "Imanta Lancmaņa māksla".

KO VĒRTS APMEKLĒT MARTĀ

- Latvijas Nacionālās bibliotēkas 7. stāva ātrijā ir skatāma izstāde "Lielais Indriķis", kurā var iepazīties ar filmu studijas "Animācijas brigāde" jaunākās pilnmetrāžas leļļu animācijas filmas "Lielais Indriķis" 150 lellēm. Ieeja bez maksas. Izstāde apskatāma līdz 29. aprīlim. Sīkāka informācija:

- Latvijas Nacionālās bibliotēkas 7. stāva ātrijā ir skatāma izstāde "Lielais Indriķis", kurā var iepazīties ar filmu studijas "Animācijas brigāde" jaunākās pilnmetrāžas leļļu animācijas filmas "Lielais Indriķis" 150 lellēm. Ieeja bez maksas. Izstāde apskatāma līdz 29. aprīlim. Sīkāka informācija:

- Mihaila Čehova Rīgas Krievu teātris piedāvā Vudija Allena lugas izrādi "Centrālparka Rietumi" (režisors – Sergejs Golomazovs), kas ir traģiska komēdija par laulāto krāpšanu un virkni ar to saistīto notikumu. Izrādē tiek nodrošināti titri latviešu valodā. Sīkāka informācija:

2023. GADA 1. PUSGADA LTV RAIDĪJUMU AR ZĪMJU VALODAS TULKOJUMU UN SUBTITRIEM PLĀNS

LTV RAIDĪJUMI AR SURDOTULKOJUMU

Raidījums	LTV kanāls/ internets	Oriģināraidījuma laiks	Atkārtojums (surdo ēterā)
Dienas ziņas Kultūras ziņas Sporta ziņas	LTV 1/ www.ltv.lsm.lv	Katru dienu 18:00	
Aktuālā intervija 1:1	www.ltv.lsm.lv	Otrdienās 21:10	Ceturtdienās ap 12:40
Krustpunktā	LTV 1/ www.ltv.lsm.lv	Darba dienās 15:15	
Šodienas jautājums	www.ltv.lsm.lv	No pirmdienas līdz ceturtdienai 20:35	No otrdienas līdz piektdienai 14:55 LTV1
4. studija	LTV 1/ www.ltv.lsm.lv	Otrdienās, trešdienās, ceturtdienās 18:56	Trešdienās, ceturtdienās, piekt- dienās 06:02 LTV1 Trešdienās, ceturtd- dienās, piektdienās 09:00 un 5:30 LTV7 Sestdienās 6:03 LTV7
Pasaules Panorāma	www.ltv.lsm.lv	Trešdienās 19:30	Ceturtdienās 13:25 LTV1
Kas notiek Latvijā?	www.ltv.lsm.lv	Trešdienās 21:15	Piektdienās 12:50 LTV1
Svētdienas dievkalpojums	LTV 1/ www.ltv.lsm.lv	Svētdienās 12:00	
DeFacto	www.ltv.lsm.lv	Svētdienās 20:14	Trešdienās 14:20 LTV1

LTV RAIDĪJUMI AR SUBTITRIEM (SUBTITRI TIEK LIKTI RAIDĪJUMU ATKĀRTOJUMIEM)

Raidījums	Atkārtojums LTV1	Atkārtojums LTV7
Sporta studija		Piektdienās 4:45 Sestdienās 10:35 Svētdienās 4:15
Aizliegtais paņēmiens		Otrdienās 8:50 un 5:05 Sestdienās 19:00 un 4:05
Ielas garumā	Ceturtdienās 13:55 (katru 2. nedēļu)	Ceturtdienās 9:50 un 4:30 Svētdienās 8:00 (katru 2. nedēļu)
Vides fakti	Piektdienās 14:20	Ceturtdienās 9:20 un 5:00 Sestdienās ap 10:00 Svētdienās 5:00
Province	Ceturtdienās 11:15 (ar nedēļas nobīdi)	Ceturtdienās 10:25 Pirmdienās 5:30
Lielās patiesības	Ceturtdienās 14:25 Trešdienās 22:45	
Literatūra	Ceturtdienās ap 13:55 (katru 2. nedēļu)	Ceturtdienās 10:00 un 4:30 Svētdienās 8:00 (katru 2. nedēļu)
Deutsche Welle raidījumi un koncerts		Raidījumi: nākamajā dienā ap 15:35 un naktī. Koncerti: oriģ. svētdienās ap 21:00, atkārtojumi otrdienās 10:00 un naktī
Zemes stāsti		Otrdienās 16:25
Zaļgalvis		Otrdienās 16:55

LATVIJAS NEDZIRDĪGO ŠAHA ČEMPIONĀTS

Svētdien, 12. februārī, Rīgas Šaha skolā notika 2023. gada Latvijas Nedzirdīgo šaha čempionāts. Sacensībās piedalījās seši kungi un piecas dāmas no trijiem sporta klubiem: Nedzirdīgo sporta biedrības "Liepava", Rīgas Nedzirdīgo šaha un dambretes kluba "ŠaDa" un Nedzirdīgo interešu kluba "Zaļā Paparde".

Vīrieši un sievietes spēlēja kopā. Individuālajā vērtējumā dāmu konkurencē 1. vietu ieguva Anastasija Parhomenko, 2. vietu - Margarita Parhomenko, bet Gunta Vazdiķe ierindojās 3. vietā. Vīriešu ieskaitē labākie bija kluba "ŠaDa" biedri Dmitrijs Kļušenkovs un Jānis Kopmanis (1. un 2. vieta), bet 3. vietā palika Artis Vazdiķis no Nedzirdīgo sporta biedrības "Liepava".

Šajās sacensībās noritēja arī kvalifikācija iekļūšanai izlasē, kura piedalīsies 2. ICCD Eiropas Nedzirdīgo šaha čempionātā komandām un 2. ICCD Eiropas Nedzirdīgo šaha čempionātā ātrspēlēs (BLITZ), kas norisināsies no šī gada 4. līdz 11. novembrim Turcijas pilsētā Antaljā.

Teksts: Laura Zeltiņa

GADA SPORTISTU BALVU LAUREĀTI

Piektdien, 17. februārī, Liepājas Olimpiskajā centrā norisinājās Liepājas sporta laureātu godināšanas pasākums, kurā apbalvoja ar sportu saistītas personas 11 nominācijās. Mūsu sportists Artis Vazdiķis saņēma balvu nominācijā "Gada sportists ar īpašām vajadzībām" par dalību dažādās peldēšanas disciplīnās 24. Vasaras Nedzirdīgo Olimpiskajās spēlēs Brazīlijā.

Iecavā Latvijas Šaušanas federācija pasniedza "Gada laureāts 2022" balvas sava sporta veida izcilniekiem. Novērtēta tika arī mūsu sportiste Laura Gaile, kura uzvarēja nominācijā "Gada sportiste ar īpašām vajadzībām" par dalību 24. Vasaras Nedzirdīgo Olimpiskajās spēlēs Brazīlijā, šaušanā izcīnot 5. vietu.

SVEICAM MARTA JUBILĀRUS!

Marts ir pirmais pavasara mēnesis, tāpēc šķiet, ka visiem, kuri piedzimuši martā, vajadzēja piedzimt priecīgiem. Tieši 20. martā sāksies astronomiskais pavasaris, un zīmīgi, ka šī diena ir arī Starptautiskā laimes diena. Jā, jā, tāda ir, nešaubieties, bet sviniet! Un pēc svinēšanas neaizmirsīsim 26. martā pulksteni pagriezt vienu stundu uz priekšu.

Martajubilāri, pavasarīr jāpriecājas! Britu paruna saka: "Viens grams jautrības ir vairāk vērts nekā desmit kilogrami nopūtu".

RĪGAS BIEDRĪBĀ

6.03. IRINA KRAULE

6.03. VLADIMIRS KOROĻOVS

8.03. AMANDA BAUZE

10.03. JEĻENA JEMEĻJANOVA

15.03. VALĒRIJA JERČAKA

15.03. RAISA ŽURKO

16.03. SANDRA PAEGLE

17.03. IEVA LEIŠKALNE

18.03. ILONA VEIDEMANE

20.03. INTA VEGHOFERE

20.03. SERGEJS LATKOVSKIS

23.03. ILZE VINDAČA

24.03. ANITA RUSECKA

24.03. EGĪLS SMAĻĶIS

30.03. ROBERTS KESENFELDS

31.03. AGNESE PIŅĶE

31.03. VOLDEMĀRS BEĻAVSKIS

VENTSPILS BIEDRĪBĀ

5.03. INDULIS PĀŽE

VALMIERAS BIEDRĪBĀ

23.03. MAIRA KRAUKLE

JOLANTA un OSKAR!

*Divi kārklu pudurīši
Saules zelta pielijuši –
Tādam būt saulainam
Jūsu dzīves gājumam.*

Sirsnīgs sveiciens Lesiņu ģimenes
dzimšanas dienā!

LNS Rēzeknes RB

NEDZIRDĪGO AUTOSKOLA AICINA UZ MĀCĪBĀM

Esi jaunais autovadītājs! Mācies pavasarī!

Mācības sāksim 31. martā pl. 17.30. Mācības notiks "Zoom" (tiešsaistē). Vari pievienoties no jebkuras vietas ar savu datoru un interneta pieslēgumu. Mācības notiks **otrdienās** un **piektdienās**, izņemot Lieldienu piektdienu.

Mācību maksa: pirmā iemaksa 150 eiro – par šo naudu vari apgūt teoriju 11 vakarus un braukt 5 reizes. Pēc tam, sākot ar 6. reizi, par braukšanu jāmaksā 35 eiro.

Citi izdevumi: veselības pārbaude – 35 eiro, pirmās palīdzības kursi 2 dienas (viena tiešsaistē, viena klātienē) – 50 eiro. Papildus arī CSDD eksāmenu izdevumi.

Pieteikties mācībām ("Whatsapp"): **23375808**

MARIJAS BROKĀNES GRĀMATA "DZĪVE KLUSUMĀ" JOPROJĀM IR PIEEJAMA

**DZĪVE
KLUSUMĀ**

Autore grāmatu veltījusi savas jaunākās nedzirdīgās māsas LNS Goda biedres Eleonoras Stepaņukas piemiņai. Šo grāmatu var nopirkt par 12 eiro pie LNS viceprezidenta Ivara Kalniņa LNS administratīvajā ēkā Rīgā, Elvīras ielā 19 k-2.